

PATVIRTINTA
Valstybinės įmonės Ignalinos
atominės elektrinės generalinio
direktoriaus
2024 m. gruodžio 30 d.
Įsakymu Nr. ĮsTa-173

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS ANTI KORUPCINĖS VEIKLOS VADOVAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės antikorupcinės veiklos vadovas (toliau – Veiklos vadovas) nustato valstybės įmonėje Ignalinos atominėje elektrinėje (toliau – įmonė) taikomų atsparumo korupcijai kompleksinių priemonių veikimo mechanizmą.

2. Šis Veiklos vadovas priskiriamas Įmonės valdymo procesui, MS-2-001-1.

3. Veiklos vadove vartojamos sąvokos:

3.1. **Antikorupcinės vadybos sistema / Sistema** – Standartu apibrėžtų Antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų korupcijos rizikai valdyti ir atspariai korupcijai kurti visuma.

3.2. **Kandidatas** – fizinis asmuo, siekiantis eiti pareigas įmonėje.

3.3. **Korupcija** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, tarnybos pareigų neatlikimas, bet kokia veikla piktnaudžiaujant turimais įgaliojimais, siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui.

3.4. **Pasitikėjimo linija** – vidinis įmonės informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas;

3.5. **Politika** – Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės korupcijos prevencijos politika, patvirtinta valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės valdybos sprendimu (2023 m. vasario 20 d. posėdžio protokolas Nr. 2022-22/VPP-2(1.160E));

3.6. **Standartas** – Tarptautinis standartas ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“;

3.7. **Veiklos partneriai** – išorės šalis, su kuria įmonė turi arba ketina turėti tam tikrus verslo santykius;

3.9. kitos Veiklos vadove vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme; Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme; Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos

įstatyme; Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme ir Tarptautiniame standarte ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“.

4. Veiklos vadovo reikalavimai taikomi visiems įmonės darbuotojams.

5. Antikorupcinės vadybos sistema yra nustatoma, įvertinus įmonės suinteresuotų šalių (įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos – LR energetikos ministerijos, priežiūros institucijų, veiklos partnerių, darbuotojų, profesinių sąjungų ir visuomenės) lūkesčius, susijusius su skaidria įmonės veikla, galima korupcijos rizika, įmonę veikiančiais išorės ir vidaus veiksniais, taip pat atsižvelgus į įmonės kontekstą:

5.1. Įmonės veiklos aplinkos vidaus ir išorės analizė yra atliekama sudarant įmonės veiklos strategiją. Pagrindiniai įmonės veiklos tikslai yra tinkamai ir saugiai vykdyti atominės elektrinės veiklos galutinio sustabdymo ir branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo darbus, branduolinių ir radioaktyviųjų medžiagų bei atliekų tvarkymą, veiksmingai ir nuosekliai įgyvendinant tam reikalingas priemones ir racionaliai bei efektyviai panaudojant tam gaunamas lėšas; integruotis į tarptautinę branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo rinką, komerciškai panaudojant sukauptą branduolinės energetikos objektų eksploatavimo, eksploatavimo nutraukimo bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo patirtį;

5.2. Įmonė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos, tarptautinės teisės aktais, įmonės Įstatais ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos – Energetikos ministerijos sprendimais.

6. Antikorupcinės vadybos sistema apima įmonės veiklą, nurodytą šio Veiklos vadovo 5.1 papunktyje.

7. Įmonė identifikuoja ir vertina korupcijos rizikos veiksnius, įgyvendina korupcijos rizikos valdymo priemones ir vertina jų veiksmingumą. Korupcijos rizikos valdymo procesas vykdomas vadovaujantis 2023 m. rugpjūčio 17 d. VĮ Ignalinos atominės elektrinės korporatyvinių rizikų valdymo instrukcijoje Nr. EIn-188(3.258E) nustatyta tvarka.

8. Antikorupcinės atitikties užtikrinimo funkciją įmonėje vykdo Prevencijos skyrius, kurio funkcijos yra detalizuotos Prevencijos skyriaus nuostatuose, patvirtintuose valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės generalinio direktoriaus 2022 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. ĮsTa-484 „Dėl Prevencijos skyriaus nuostatų tvirtinimo“. Kitų

Antikorupcinės vadybos sistemos dalyvių atsakomybės yra nurodytos Politikoje ir detalizuotos įmonės vidaus teisės aktuose.

II SKYRIUS ANTIKORUPCINĖS VEIKLOS PRIEMONĖS

9. Įmonėje yra įgyvendinamos šios Antikorupcinės veiklos priemonės:

9.1. personalo (kandidatų ir darbuotojų) patikimumo vertinimas;

9.2. veiklos partnerių patikrinimas;

9.3. finansinės kontrolės priemonės;

9.4. viešųjų pirkimų ir sutarčių vykdymo skaidrumą užtikrinančios priemonės;

9.5. darbuotojų interesų valdymas;

9.6. dovanų valdymas;

9.7. veikia Pasitikėjimo linija, atliekami vidiniai tyrimai;

10. Korupcijos rizikai valdyti gali būti pasirenkama viena ar kelios antikorupcinės veiklos priemonės.

11. Antikorupcinės veiklos priemonių įgyvendinimas išsamiai apibrėžtas vidaus teisės aktuose.

12. Įgyvendinant Antikorupcinės vadybos sistemos nuostatas, įskaitant, bet neapsiribojant, vadovaujamosi šiais Lietuvos Respublikos ir įmonės vidaus teisės aktais:

12.1. Tarptautinis standartu ISO 37001:2017 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimosi gairės“;

12.2. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu;

12.3. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu;

12.4. Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymu;

12.5. Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu;

12.6. Politika;

12.7. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo valstybės įmonėje Ignalinos atominėje elektrinėje tvarkos aprašu, patvirtintu 2022 m. gruodžio 15 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-652 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo valstybės įmonėje Ignalinos atominėje elektrinėje tvarkos aprašo tvirtinimo“;

12.8. Vidiniais informacijos apie pažeidimus teikimo kanalais gautų pranešimų nagrinėjimo ir tvarkymo aprašu, patvirtintu 2022 m. gruodžio 28 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-662 „Dėl vidiniais informacijos kanalais apie pažeidimus teikimo kanalais gautų pranešimų nagrinėjimo ir tvarkymo aprašo tvirtinimo“;

12.9. VĮ Ignalinos atominės elektrinės vardu gautų dovanų perdavimo saugoti, įvertinimo, apskaitos ir saugojimo tvarkos, nustatytos 2019 m. gruodžio 31 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. VĮs-331 „Dėl 2017 m. balandžio 26 d. generalinio direktoriaus įsakymo Nr. VĮs-114 „Dėl VĮ Ignalinos atominės elektrinės vardu gautų dovanų perdavimo saugoti, įvertinimo, apskaitos ir saugojimo tvarkos nustatymo“ pakeitimo“;

12.10. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų pareigybių rizikos vertinimo ir asmenų stropaus patikrinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2024 m. gruodžio 20 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-169 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų pareigybių rizikos vertinimo ir asmenų stropaus patikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

12.11. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų antikorpucinio elgesio tvarkos aprašu, patvirtintu 2023 m. kovo 9 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-59 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų antikorpucinio elgesio tvarkos aprašo patvirtinimo“;

12.12. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu 2022 m. gruodžio 12 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-639 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo tvarkos aprašo tvirtinimo“;

12.13. Asmenų prašymų, skundų, pranešimų, taip pat ir anoniminių, gaunamų valstybės įmonės Ignalinos atominė elektrinė pranešimų kanalu, teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2024 m. gruodžio 12 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-163 „Dėl asmenų prašymų, skundų, pranešimų, taip pat anoniminių, gaunamų valstybės įmonės Ignalinos atominė elektrinė pranešimų kanalu, teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

12.14. VĮ Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų etikos kodeksu, patvirtintu 2021 m. lapkričio 10 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-254 „Dėl VĮ Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų etikos kodekso tvirtinimo“;

12.15. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos aprašu, patvirtintu 2022 m. lapkričio 9 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-581 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos aprašo tvirtinimo“;

12.16. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės viešųjų pirkimų organizavimo ir jų vykdymo prevencijos ir kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu 2023 m.

balandžio 7 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮsTa-82 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės viešųjų pirkimų organizavimo ir jų vykdymo prevencijos ir kontrolės tvarkos aprašo tvirtinimo“.

13. Įgyvendinant Antikorupcinės vadybos sistemos nuostatas, vadovaujamasi ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais atsparumo korupcijai įgyvendinimą.

III SKYRIUS PALAIKYMAS

14. Sistemai sukurti, įgyvendinti, prižiūrėti ir jai palaikyti įmonėje skiriami pakankami žmogiškieji, materialiniai ir finansiniai išteklių.

15. Nauji darbuotojai yra supažindinami su svarbiausiais Antikorupcinės vadybos sistemą reglamentuojančiais teisės aktais ir pagrindinėmis antikorupcinio elgesio taisyklėmis.

16. Įmonė vykdo tikslią vidinę ir išorinę komunikaciją, susijusią su Antikorupcinės vadybos sistema:

16.1. išorinė komunikacija vykdoma įmonės svetainėje www.iae.lt, o vidinė – intranete;

16.2. vidinės ir išorinės komunikacijos pranešimus rengia Prevencijos skyrius kartu su Komunikacijos skyriumi. Komunikacijos pranešimai rengiami atsižvelgiant į tikslią auditoriją, aktualius su Sistema susijusius klausimus, problematiką ir pan.;

16.3. su Sistema susiję įmonės dokumentai suinteresuotoms šalims pateikiami susipažinti įmonės interneto svetainėje <https://www.iae.lt/korupcijos-prevencija/6>, o įmonės darbuotojai su šiais dokumentais supažindinami įmonės nustatyta tvarka.

17. Siekiant ugdyti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą ir atsparumą korupcijai, suteikti ir atnaujinti darbuotojams būtinas šios srities žinias, Prevencijos skyrius, kartu su įmonės Komunikacijos skyriumi bei Žmonių ir organizacijos vystymo skyriaus Kompetencijų centru, pasinaudodamas vidinės komunikacijos kanalais (intranetu, naujienlaiškiais ar kt.) periodiškai, lengvai skaitoma forma dalinasi aktualia informacija bei organizuoja tikslią darbuotojų antikorupcinį ugdymą:

17.1. naujai priimamus darbuotojus supažindina su įmonėje veikiančia Antikorupcinės vadybos sistema;

17.2. organizuoja periodinius mokymus darbuotojams, kurių pareigybės korupcijos rizikos lygis vertinamas didesnis nei mažas;

17.3. organizuoja ugdomojo pobūdžio renginius (seminarus, paskaitas ar kt.) pagal poreikį visiems darbuotojams.

18. Naujai priimtų darbuotojų ir periodiniams darbuotojų mokymams gali būti pasitelkiamos kitų organizacijų išorinės platformos (pvz., Specialiųjų tyrimų tarnybos e. mokymų platforma ir kt.).

19. Įmonės Žmonių ir organizacijos vystymo skyriaus Kompetencijų centras fiksuoja ir saugo mokymuose dalyvavusių darbuotojų žinių patikrinimo rezultatus, duomenis apie žinių patikrinimo testus išlaikiusius darbuotojus.

20. Prevencijos skyrius kartu su Žmonių ir organizacijos vystymo skyriaus Kompetencijų centru užtikrina, kad užbaigus mokymus, jų dalyviai turėtų galimybę anonimiškai pateikti grįžtamąjį ryšį mokymų organizatoriams dėl mokymų formos, turinio bei pagrindinių tikslų pasiekimo.

21. Įmonėje kiekvienais metais atliekama darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausa ir atsparumo korupcijai lygio nustatymas, kuriais siekiama įvertinti darbuotojų antikorupcinio sąmoningumo lygį ir jų (ne)toleranciją korupcijai.

IV SKYRIUS VEIKSMINGUMO VERTINIMAS

22. Įmonėje yra įgyvendinamas trijų lygių Antikorupcinės vadybos sistemos veiksmingumo mechanizmas:

22.1. Prevencijos skyriaus vykdomi stebėsenos veiksmai;

22.2. Įmonės vadovo ir įmonės valdybos atliekamas veiksmingumo vertinimas;

22.3. auditai (išorės ar vidaus), apimantys atskirus Antikorupcinės vadybos sistemos elementus.

23. Prevencijos skyrius vykdo Sistemos efektyvumo stebėseną, vertindamas kaip įgyvendinamos korupcijos rizikos valdymo priemonės.

24. Prevencijos skyrius ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario 1 d. parengia Antikorupcinės vadybos sistemos stebėsenos ataskaitą už praėjusius metus (pirma ataskaita rengiama, kai Sistema buvo įdiegta). Ataskaitoje, įvertinus poreikį, gali būti pateikiama ši informacija:

24.1. Sistemos veiklos priemonių vykdymo vertinimas;

24.2. Pasitikėjimo linija gautų pranešimų statistika, jų nagrinėjimo rezultatai, kiti atlikti vidiniai tyrimai;

24.3. darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausos rezultatai;

24.4. atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatai;

24.5. darbuotojams organizuoti mokymai antikorupcinio sąmoningumo didinimo klausimais;

24.6. atlikti auditai, identifikuotos neatitiktys, teiktos rekomendacijos;

24.7. pasiūlymai dėl Sistemos efektyvinimo gerinimo krypčių, papildomų antikorupcinės veiklos priemonių įdiegimo;

24.8. ankstesniųjų metų veiksmingumo metu (jeigu buvo atliktas) teiktų rekomendacijų įgyvendinimo statusas;

24.9. išorės ar vidaus veiksniai, galintys turėti įtakos Sistemai.

25. Antikorupcinės vadybos sistemos stebėsenos ataskaita yra teikiama įmonės generaliniam direktoriui ir įmonės valdybai, kurie, vadovaudamiesi ataskaita, įvertina Sistemos veiksmingumą, ir, jei reikia, pateikia rekomendacijas.

26. Antikorupcinės vadybos sistemos elementus apimantys auditai, kai jie atliekami įmonės Vidaus audito skyriaus ar Saugos priežiūros ir kokybės valdymo skyriaus, yra vykdomi šių padalinių veiklos plane numatytu periodiškumu.

V SKYRIUS ANTIKORUPCINĖS VADYBOS SISTEMOS NEATITIKTYS IR JŲ ŠALINIMAS

27. Antikorupcinės vadybos sistemos neatitiktys gali būti nustatomos atitikties auditų ar atitikties užtikrinimo vertinimų metu. Neatitiktys taip pat gali būti identifikuojamos korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metu, vidaus tyrimų ir (ar) vidaus auditų metu.

28. Identifikuotos Sistemos neatitiktys yra fiksuojamos ir šalinamos sudarant veiksmų planus. Prevencijos skyrius stebi šalinimo veiksmų įgyvendinimą.

VI SKYRIUS NUOLATINIS GERINIMAS

29. Antikorupcinė vadybos sistema gerinama atliekant įvairias kompleksines teisinio reguliavimo ir taikymo (įgyvendinimo) priemones, orientuotas į sklandų Sistemos veikimą ir jos tobulinimą:

29.1. kuriami, peržiūrimi ir, esant poreikiui, atnaujinami vidaus teisės aktai, reglamentuojantys Sistemos veikimą;

29.2. esant poreikiui, konsultuojamasi su kitomis suinteresuotomis šalimis, teikiančiomis idėjų ir patarimų dėl efektyvesnio atsparumo korupcijai proceso veikimo. Siekiant efektyvesnių atsparumo korupcijai srityje rezultatų, bendradarbiaujama su Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba, „Transparency International“ Lietuvos skyriumi ir kitomis institucijomis, teikiančiomis rekomendacijas dėl efektyvesnio Antikorupcinės vadybos sistemos veikimo įmonėje;

29.3. siekiant tobulinti su Sistema susijusius veiklos procesus, įgyvendinamos

vidaus ir išorės auditų ataskaitose pateiktos rekomendacijos dėl atsparumo korupcijai vadybos sistemos tobulinimo;

29.4. atliktų sukčiavimo ir kitokio korupcinio pobūdžio atvejų tyrimų išvadų pagrindu teikiami pasiūlymai dėl efektyvesnio atsparumo korupcijai proceso veikimo;

29.5. analizuojami ir įgyvendinami vadovybės atliktų periodinių stebėsenų ir vertinamųjų analizių pasiūlymai dėl efektyvesnio atsparumo korupcijai proceso veikimo;

29.6. darbuotojams periodiškai organizuojami tiksliniai mokymai atsparumo korupcijai tematika;

29.7. analizuojami ir apibendrinami įmonėje periodiškai atliktų tyrimų rezultatai ir teikiamos rekomendacijos dėl efektyvesnės atsparumo korupcijai aplinkos kūrimo.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Veiklos vadovas peržiūrimas esant poreikiui ar pasikeitus teisės aktų reikalavimams, tačiau ne rečiau kaip kas 2 (dvejus) metus. Už Veiklos vadovo peržiūrą ir atnaujinimą yra atsakingas Prevencijos skyriaus vadovas.

31. Visi esami ir naujai priimti darbuotojai, įmonėje nustatyta tvarka, yra susipažindinami su šiuo Veiklos vadovu bei privalo laikytis jo nuostatų.

32. Šis Veiklos vadovas viešai skelbiamas įmonės interneto svetainėje ir intranete.
